Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 367
van **DANIELLE GODDERIS-T'JONCK**
datum: 14 maart 2018

---

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Particulier putwatergebruik - Stand van zaken

Bij de 182 controles die het Agentschap Zorg en Gezondheid uitvoerde van putwater van particulieren die niet aansluitbaar zijn op het waterleidingnet, bleek slechts 35 procent van de putten drinkbaar water bevatte. (Belang van Limburg 06/03/2018). 34 procent was drinkbaar met normafwijkingen, 31 procent bleek ondrinkbaar.
In Vlaanderen maakten in 2015 56.106 gezinnen gebruik van een waterput. 43.578 van hen gebruikten enkel grondwater.

Putwater is het water dat niet afkomstig is uit het openbaar waterdistributienetwerk en als bron ondiep of diep grondwater heeft. Voor wie niet kan aansluiten op het openbaar waterdistributienetwerk, particulieren, instellingen of bedrijven, is er geen andere optie dan ander water zoals putwater gebruiken als drinkwater. Op 1 januari 2014 is van 54.359 gezinnen geweten dat ze gebruik maken van putwater. Hiervan zijn 42.569 'putwatergebruikers' die uitsluitend beschikken over putwater en geen aansluiting op het openbaar waterleidingnetwerk hebben. Zo'n 11.790 gezinnen gebruiken zowel leidingwater als putwater. Het is niet duidelijk hoeveel van deze gezinnen hiervan putwater gebruiken als water bestemd voor menselijke consumptie. Deze cijfers zijn wellicht een onderschatting. Het aantal effectieve gebruikers van putwater ligt naar alle waarschijnlijkheid heel wat hoger.

1. Wie niet kan aansluiten op het openbaar waterdistributienetwerk is op het gebruik van putwater aangewezen.

   a) Hoeveel gebruikers, onderverdeeld in particulieren, zorg- en schoolinstellingen zijn niet in de mogelijkheid om op het waterdistributienetwerk aan te sluiten?

   b) Wat zijn de redenen voor deze onmogelijkheid?

   c) Welke acties worden er ondernomen om de mogelijkheden te verbeteren?

2. Sinds 2010 inventariseert VMM (Vlaamse Milieumaatschappij) het gebruik van grondwater bij private watergebruikers. Hiervoor werden contactgegevens gebruikt uit twee databanken: DOV-databank en heffingen. De eerste zending gebeurde naar onderwijsinstellingen; zo'n 114 brieven werden verstuurd. De tweede zending, zo'n 189 brieven, gebeurde naar zorginstellingen (rusthuizen, ziekenhuizen, psychiatrische instellingen..) en andere (campings…).

a) Wat zijn de resultaten van deze inventaris?

b) Hoeveel instellingen hebben er op de brieven van zowel de eerste als van de tweede zending gereageerd?

c) Hoeveel van deze instellingen hebben de intentie om op leidingwater over te schakelen?

d) Hoeveel instellingen hebben de overschakeling al gerealiseerd?

3. Niet-aansluitbare particuliere putwatergebruikers hebben momenteel de mogelijkheid om een gratis putwatercontrole aan te vragen bij de Vlaamse overheid. VMM zorgt voor de staalopname en de analyse; AZG zorgt voor de financiering en voor het gezondheidskundig advies op basis van de analyseresultaten voor de onderzochte parameters.

   a) Hoeveel niet-aansluitbare particulieren vroegen deze gratis putwatercontrole aan? Graag de cijfers vanaf 2010 en per jaar.

   b) Op welke parameters wordt het staal geanalyseerd?

   c) Wat wordt er ondernomen als de resultaten van de analyse buiten de aanvaardbare normen vallen?

4. Er wordt aangenomen dat een aanzienlijk deel van de bekende putwatergebruikers zonder leidingwateraansluiting wel degelijk aansluitbaar zijn maar dit bewust of onbewust niet doen omwille van bv. gewoonte, overtuigingen (‘putwater is beter dan leidingwater’), aansluitings- en verbruikskosten.

   Welke acties worden er ondernomen om deze gebruikers alsnog te overtuigen om toch op het waterdistributienetwerk aan te sluiten?

5. Er zou een strategie worden uitgewerkt voor een opvolging van de putwaterproblematiek via putwatercontroles; bouwend op de reeds bestaande initiatieven en met als doel om op een meer sluitende wijze de risico’s verbonden aan het gebruik van putwater op te vangen. In deze aanpak ligt de focus op de niet-aansluitbare putwatergebruikers. Een implementatie van de nieuwe strategie was op middellange termijn (post 2016) voorzien.

   Werd deze strategie inmiddels uitgewerkt en geïmplementeerd?

6. a) Hoeveel vergunningen voor het oppompen van grondwater werden er sedert 2010 nog afgeleverd?

   b) Wie vroeg deze vergunning aan en om welke redenen?

JOKE SCHAUVLIEGE
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 367 van 14 maart 2018
van **DANIELLE GODDERIS-T'JONCK**

---

1. 5.846 gekende particuliere putwatergebruikers zijn niet aansluitbaar op het openbaar waterdistributienetwerk. Voor zorg- en onderwijsinstellingen zijn deze cijfers nog niet gekend. De analyse is lopende.
   De redenen waarom een aansluiting op het openbaar waterdistributienetwerk niet mogelijk is, zijn:
   - technische redenen (bijv. kwaliteit die niet gegarandeerd kan worden);
   - juridische redenen (bijv. geen recht op doorgang voor niet-ontsloten perceel);
   - financiële redenen (bijv. te hoge kost voor de netuitbreiding).

   Als er in de straat een openbaar waterdistributienetwerk aanwezig is, heeft de watermaatschappij de verplichting om, op vraag van de klant, de klant aan te sluiten op het waterdistributienetwerk. Als er geen openbaar waterdistributienetwerk in de straat aanwezig is, evalueert de watermaatschappij bij elke aanvraag van een aansluiting op het openbaar waterdistributienetwerk of een uitbreiding van het net mogelijk is. Alle drinkwaterbedrijven hanteren een strategie om een maximale aansluitingsmogelijkheid te voorzien.

2. In totaal werden sinds 2011 547 mogelijke private watergebruikers aangeschreven. 104 reageerden niet. 199 private watergebruikers gaven aan dat ze het water afkomstig van hun eigen (grond)waterwinning gebruiken voor menselijke consumptie (drinken, voedsel bereiding en persoonlijke hygiëne). In de andere gevallen werd het water gebruikt voor andere toepassingen zoals voor sanitair water, land- en tuinbouwtoepassingen, proceswater,…
   Gegevens over het aantal mogelijke omschakelaars zijn niet beschikbaar. 35 private watergebruikers hebben gemeld dat ze overgeschakeld zijn op leidingwater.

3. Het gevraagde overzicht vindt u in bijlage.
   Het putwaterstaal wordt geanalyseerd op volgende parameters: zuurtegraad (pH), totaal organisch koolstof (TOC), ammonium, nitraten, nitrieten, fluoriden, ijzer, lood, cadmium, arseen, chroom, mangaan, totale kiemen (bij 22°C en bij 37°C), totale colibacteriën, E. coli en intestinale enterokokken. In een aantal gemeenten wordt het putwater ook geanalyseerd op kwik in functie van het verhoogde risico op aantreffen ervan in het grondwater.
   De analyseresultaten van het putwater worden gezondheidskundig beoordeeld door het Agentschap Zorg en Gezondheid. De analyseresultaten worden samen met het gezondheidskundig advies bezorgd aan de particulier. Een advies 'ondrinkbaar' betekent dat geadviseerd wordt om het putwater, in afwachting van het nemen van herstelmaatregelen, niet te drinken. In dat geval moet hiervoor overgeschakeld worden op flessenwater. Indien er herstelmaatregelen werden genomen, kan de particulier eventueel een nieuwe staalname aanvragen om na te gaan of de kwaliteit van het putwater verbeterde. Als er nood is aan een bijkomende behandeling van het water, krijgt de putwatergebruiker het advies om hiervoor gespecialiseerd advies in te winnen. Maatwerk is hier de boodschap.

4. Het actieplan putwater voorziet in 2 acties die verdere invulling krijgen. Actie 7 gaat over het gericht informeren en sensibiliseren van de gekende particuliere putwatergebruikers waarbij de boodschap afhankelijk is van het type putwatergebruiker. Voor putwatergebruikers met een aansluiting op het openbaar

drinkwaternet of met een mogelijkheid tot aansluiting zal worden aangestuurd op het gebruik van leidingwater voor de toepassingen die vallen onder water bestemd voor menselijke consumptie. Actie 10 voorziet een haalbaarheidsevaluatie om voor publieke gebouwen categorie 1 (ziekenhuizen, rusthuizen, kinderdagverblijven,…) die aansluitbaar zijn, een gebruiksplicht voor leidingwater in te voeren.

5. Deze strategie is nog in opmaak.

6. Sinds 1 januari 2010 zijn er 13.804 vergunningen in de databank toegevoegd voor grondwaterwinningen. Het gevraagde overzicht vindt u in de bijlage.

BIJLAGE

Aantal putwatercontroles per jaar voor de periode 2010-2017